

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

Схвалено Вченою радою

Інституту економіки,
управління

та інформаційних
технологій

протокол № 5

від 18 квітня 2016 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту економіки, управління
та інформаційних технологій

_____ проф. Педченко Н.С.

« ____ » _____ 2016 р.

ПАКЕТИ

КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (РОБІТ)

з навчальної дисципліни „ІНСТИТУЦІЙНА ЕКОНОМІКА”

підготовки магістра спеціальності 081 «Право»

Розглянуто та схвалено

на засіданні кафедри

правознавства

24 березня 2016 року

протокол № 7

Зав. кафедри

_____ проф. Ніколенко С.С.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 1

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Агентська теорія фірми
2. Альтернативні механізми координації неформальної економіки

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін відносять до:

- a. цілеспрямованих інституційних змін
- b. кумулятивних інституційних змін
- c. спонтанних інституційних змін
- d. інкрементних інституційних змін

2. У чому полягає інституційний зміст ринку?

- a. це множина симетричних виборчих обмінів, пропорції яких регулюються ціновими механізмами
- b. це простір купівлі-продажу різноманітних благ та ресурсів
- c. це механізм регулювання економіки
- d. це первинна ланка, яка забезпечує симетричність обміну

3. Інститут передбачає:

- a. умисне розповсюдження неправдивої інформації
- b. справедливий розподіл економічних благ серед членів суспільства
- c. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- d. сукупність правил, що мають механізм примусу до їх дотримання

4. Ендогенні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі
- c. трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм
- d. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін

5. Що являє собою сукупність «правил гри», тобто правила, норми і санкції, що утворюють політичні, соціальні, економічні та юридичні рамки взаємодій між людьми:

- a. інституційна структура суспільства
- b. формальні правила

- c. неформальні правила прав власності
- d. інституційне середовище суспільства

6. Контракт, предметом якого є використання високоспецифічних ресурсів, передбачає довгострокові відносини сторін з цього приводу, називається:

- a. реляційним контрактом
- b. неокласичним контрактом
- c. досконалим контрактом
- d. класичним контрактом

7. Як називається поділ права власності на часткові правомочності?

- a. розщеплення прав власності
- b. розмивання прав власності
- c. специфікація прав власності
- d. формування прав власності

8. Політичний ринок розглядають за аналогією з товарним ринком в теорії

- a. суспільного вибору
- b. трансакційних витрат
- c. монетаризму
- d. маржиналізму

9. Режим вільного доступу – це:

- a. стан, при якому винятковими правами володіє тільки індивід або група індивідів
- b. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання
- c. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу
- d. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу

10. Кумулятивні інституційні зміни передбачають:

- a. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш
- b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- c. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 2

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Види трансакційних витрат та засоби їх мінімізації.
2. Власність як економічний інститут.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Права власності – це:

- a. санкціоновані відносини між економічними агентами, що мають відношення до використання обмежених ресурсів
- b. обмін, відчуження та привласнення прийнятих прав власності і свобод
- c. витрати, що з'являються під час реалізації трансакцій
- d. одностороннє обмеження набору можливих дій агентів

2. Що розуміється під специфікацією права власності?

- a. дозвіл третім особам права доступу до ресурсу
- b. обмеження третіх осіб в праві доступу до ресурсу
- c. визначення порядку доступу третіх осіб до ресурсу
- d. виключення третіх осіб з вільного доступу до ресурсу

3. Режим приватної власності - це:

- a. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання
- b. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід
- c. становище, при якому винятковими правами володіє тільки один індивід
- d. становище, при якому винятковими правами володіє група індивідів

4. Цілеспрямовані інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. виникнення і розповсюдження нових правил без попереднього задуму таких змін
- c. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш
- d. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін

5. Трансакційні витрати – це:

- a. обмін, відчуження та привласнення щиро прийнятих прав власності і свобод

- b. одностороннє обмеження набору можливих дій агентів
- c. витрати, що з'являються під час реалізації трансакцій
- d. санкціоновані відносини між економічними агентами, що мають відношення до використання обмежених ресурсів

6. Що не відноситься до трансакційних витрат?

- a. витрати укладання контрактів
- b. витрати на пошук інформації
- c. витрати на інвестиції
- d. витрати захисту прав власності

7. Метод інституціоналізму ґрунтується:

- a. на вивченні ощадливості як найкращого способу економічної поведінки
- b. на вивченні людей, інститутів управління і права, суспільства
- c. на вивченні будь-яких соціальних явищ через призму дій
- d. на вивченні економічних явищ в аспекті встановлення взаємозалежностей між економічними величинами

8. Що з себе являє проблема «принципал-агент»?

- a. проблема між економічними агентами
- b. проблема, між учасниками контрактів
- c. агент віддає перевагу не інтересам принципала, а своїм власним.
- d. проблеми партнерів при укладанні контракту

9. При якому режимі власності з'являється надмірне використання ресурсу?

- a. за будь-якого режиму власності
- b. приватному
- c. колективному
- d. державному
- e. вільному доступі до ресурсу

10. Контракт, предметом якого є використання специфічних ресурсів, передбачає тривалі відносини сторін з цього приводу, називається:

- a. досконалим контрактом
- b. неокласичним контрактом
- c. реляційним контрактом
- d. класичним контрактом

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 3

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Домашнє господарство як організація.
2. Економіко-правові злочини.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Коли можна вважати інституційні реформи завершеними відповідно до критеріїв неокласичної теорії?

- a. коли досягнута ефективна система інститутів
- b. коли досягнуті умови повної інформації
- c. коли завершена неформальна інституціоналізація
- d. коли досягнуто обсяг дореформеного ВВП

2. Право виключати інших за режиму приватної власності належить:

- a. нікому не належить
- b. групі індивідів
- c. індивіду
- d. членам «державної» організації

3. Розмір фірми в інституційній економіці визначається:

- a. співвідношенням виробничої і трансакційної складових у витратах на виробництво;
- b. співвідношенням граничних витрат щодо організації трансакцій на ринку і всередині фірми;
- c. бажаннями і фінансовими можливостями її власника;
- d. співвідношенням експериментальних і інспекційних товарів в асортименті фірми;

4. Державні гарантії проти опортуністичного використання сторонами контракту здійснюються за допомогою:

- a. правоохоронної діяльності
- b. каналів обміну інформацією
- c. виробництва суспільних благ
- d. розробки стандартів мір і ваг

5. Гарантом виконання умов реляційного контракту виступає (-ють):

- a. держава
- b. третя сторона
- c. самі контрагенти
- d. місцева адміністрація

6. До найбільш відомих представників «старого» інституціоналізму відноситься:

- a. Дуглас Норт
- b. Рональд Коуз
- c. Торстейн Веблен
- d. Армен Алчіан

7. Нова інституційна економіка критикує:

- a. «жорстке ядро» класичного інституціоналізму
- b. «жорстке ядро» неокласики
- c. «жорстке ядро» історичної школи
- d. тільки «захисну оболонку» неокласичної теорії

8. Право виключення інших в режимі державної власності належить:

- a. індивіду
- b. членам «державної» організації
- c. нікому не належить
- d. групі індивідів

9. Що не відноситься до міжорганізаційних мереж?

- a. фокальні мережі
- b. міжфірмовий стратегічний альянс
- c. віртуальні мережі
- d. державні структури

10. Як називається обмеженість можливостей економічних суб'єктів в отриманні і переробці інформації?

- a. обмежена раціональність
- b. повна раціональність
- c. опортунізм
- d. асиметричність інформації

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 4

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Гібридні способи організації господарської діяльності.
2. Економічний «мейнстрим» та альтернативні школи економічної теорії.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Коли інституційні реформи, які передбачають створення нової економічної системи, вважаються завершеними?

- a. коли механізми примусу неефективні
- b. коли дотримуються формальні правила гри
- c. коли сформовані нові економічні інститути
- d. коли задана інерційність розвитку інституційної системи

2. Траєкторія інституційних змін - це:

- a. момент переходу кількісних змін у якісні в розвитку певного інституту
- b. метод аналізу змін, яких зазнає певний інститут
- c. сукупність корінних змін, яких зазнає певний базовий інститут
- d. послідовність змін, яких зазнає певний базовий інститут

3. Вкажіть засновника соціально-психологічного напрямку інституціоналізму:

- a. Т. Веблен
- b. Дж. Коммонс
- c. У. Мітчел
- d. П. Самуелсон

4. Основна функція держави, з інституційної точки зору, - це

- a. створення культурного простору
- b. зовнішньополітична діяльність
- c. участь в ринковому обміні
- d. специфікація і захист прав власності

5. Основною функцією держави, з інституційної точки зору, є

- a. розробка стандарту мір і ваг
- b. специфікація і захист прав власності
- c. виробництво суспільних благ
- d. створення каналів фізичного обміну товарів і послуг

6. На основі чого відбувається взаємодія індивідів в ієрархіях?

- a. на основі довгострокових контрактних відносин
- b. на основі механізму цін

- c. на основі команд
- d. на основі переговорів

7. Який варіант правильно відображає типи механізмів інституційних змін?

- a. механізми виникнення та відмирання інститутів
- b. механізми поширення та імпорту нових інститутів
- c. політичні та соціальні механізми створення інститутів
- d. механізми виникнення та поширення інституційних змін

8. Режим власності - це:

- a. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору його використання і способу отримання доходів від його використання
- b. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу
- c. становище, при якому винятковими правами володіє тільки один індивід
- d. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід

9. Методологічний індивідуалізм - це:

- a. обмеженість можливостей економічних агентів з переробки інформації
- b. режим власності, при якому винятковими правами володіє група людей
- c. моделі поведінки, за порушення яких накладаються санкції
- d. прийом, який говорить про те, що всі аналізовані речі складаються під дією індивідів

10. Що вивчає інституціональна економіка?

- a. шляхи розвитку національної економіки
- b. сферу вищої освіти
- c. правила економічної поведінки
- d. міжнародні економічні зв'язки
- e. витрати виробництва

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 5

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Зовнішні ефекти та їх вплив на економічну поведінку.
2. Ієрархія як інституційний механізм координації господарської діяльності

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Прагнення отримати економічну ренту за допомогою політичних процесів називають пошуком...:

- a. диференціальної ренти
- b. монопольного прибутку
- c. політичної ренти
- d. квазіренти

2. При характеристиці контрактів виділяють такі їх властивості, як: повнота, формалізованість та:

- a. специфічність
- b. строковість
- c. імпліцитність
- d. ризик

3. Якщо гарантом правила може бути будь-який індивід, то цей інститут називається:

- a. раціональним
- b. неформальним
- c. формальним
- d. нераціональним

4. Трансакційні витрати - це:

- a. витрати на закупівлю сировини і матеріалів
- b. витрати, які безпосередньо пов'язані з виробництвом товарів і послуг
- c. витрати, які пов'язані з укладанням контрактів
- d. витрати на виплату заробітної плати, ренти, процентів

5. Хто з перелічених вчених не є представником I етапу розвитку інституціоналізму?

- a. Р Коуз
- b. У. Мітчелл
- c. Т. Веблен
- d. Б. Кларк
- e. Дж. Коммонс

6. Значна стійкість неформальних норм визначається:

- a. судовою практикою
- b. законодавством
- c. штучним встановленням «зверху»
- d. тривалістю їх еволюції

7. Інституційна економіка вивчає:

- a. механізми та напрями реалізації економічної політики держави на макрорівні
- b. людську поведінку з точки зору співвідношення між цілями з обмеженими засобами, що мають різне застосування
- c. проблеми підвищення ефективності в умовах обмежених ресурсів на мікрорівні
- d. проблеми забезпечення сталого економічного розвитку
- e. як правила гри впливають на прийняття ефективних рішень

8. Трансакція застосування раціону – це:

- a. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди
- b. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження
- c. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- d. відношення, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу

9. У якому із варіантів відповідей зазначено предмет вивчення неінституціоналізму?

- a. наука, що вивчає економічну поведінку через призму стереотипів соціальних агентів
- b. наука про пошуки ефективної форми організації суспільного господарства
- c. наука, що здійснює економічний аналіз ролі інститутів і їх вплив на господарство на основі принципів раціональності та методологічного індивідуалізму
- d. наука про систему об'єктивних економічних відносин між класами людей, що складаються в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ

10. Прихильники інституціоналізму пов'язують поведінку влади як «осілого бандита» з наступною моделлю держави:

- a. експлуаторської держави
- b. соціальної держави
- c. контрактної держави

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 6

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Індивідуальні та колективні рішення в інституційній економіці.
2. Інститут як базова категорія інституційної економіки.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Агент в теорії агентства - це:

- a. виконавець
- b. замовник
- c. сторона контракту, що володіє меншою інформацією про контракт
- d. кожен індивід на ринку

2. Яка теорія, що пояснює існування держави, пов'язана з іменем Т. Гоббса?

- a. теорія насильства
- b. теорія експлуатації
- c. еволюційна теорія
- d. контрактна теорія

3. До основних концепцій неоінституціоналізму не відноситься наступна теорія:

- a. теорія суспільного вибору
- b. теорія економіки угод
- c. теорія міжгалузевого балансу
- d. теорія нової економічної історії

4. Неоінституційні концепції у своїх дослідженнях модифікують:

- a. «жорстке ядро» марксизму
- b. «захисну оболонку неокласики»
- c. «захисну оболонку» кейнсіанської теорії
- d. «жорстке ядро» неокласики

5. Виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін відносять до:

- a. цілеспрямованих інституційних змін
- b. екзогенних інституційних змін
- c. спонтанних інституційних змін
- d. дискретних інституційних змін

6. Політичний механізм прийняття макроекономічних рішень вивчає теорія

- a. суспільного вибору
- b. організаційних структур
- c. прав власності
- d. трансакційних витрат

7. За критерієм однозначного визначення прав та обов'язків сторін за усіх можливих змін контракти поділяються на:

- a. стандартні і нестандартні
- b. формальні і неформальні
- c. повні і неповні
- d. явні і неявні

8. З іменем якого вченого пов'язана теорія експлуатації походження держави?

- a. Денні Дідро
- b. Томас Гоббс
- c. Джон Локк
- d. Франсуа Марі Аруе Вольтер

9. Який з варіантів правильно відображає поняття «ефект блокування»?

- a. це створення перешкод стосовно змін правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- b. це байдужість до зміни правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- c. це створення умов для зміни правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- d. це повне усунення перешкод для зміни правил організаціями, які не мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил

10. Витрати опортуністичної поведінки є наслідком:

- a. незнанням однієї зі сторін існуючого законодавства
- b. недоброчесної поведінки однієї зі сторін
- c. витрат пошуку інформації
- d. ненавмисних дій однієї зі сторін

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 7

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційна динаміка та види інституційних змін.
2. Інституційні «провали» держави та їх виправлення.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Неокласична теорія при аналізі економічних явищ:

- a. абстрагується від існування трансакційних витрат
- b. використовує модель ірраціонального вибору
- c. не враховує виробничі витрати
- d. враховує трансакційні витрати

2. Інституційна інерція - це:

- a. рушійна сила попереднього розвитку інституційної структури
- b. ступінь економічного втручання держави в інституційне середовище
- c. залежність від траєкторії попереднього розвитку інституційної системи
- d. критерій періодичності попереднього розвитку інститутів

3. Для якого типу фірм характерно зосередження всіх правомочностей центрального агента в одних руках?

- a. кооперативи
- b. приватнопідприємницькі фірми
- c. партнерства
- d. державні фірми

4. Неєфективний розподіл прав власності характерний для:

- a. соціальної держави
- b. контрактної держави
- c. експлуататорської держави
- d. авторитарної держави

5. Невизначеність – це:

- a. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- b. властивість максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- c. справедливий розподіл економічних благ між членами суспільства невеликої поправки в плані дій
- d. стан зовнішньої і внутрішньої по відношенню до індивіда середовища, які обумовлюють обмеженими можливостями індивіда з отримання та використання її при розробці і реалізації рішень

6. Принципал в теорії агентства - це:

- a. замовник
- b. будь-яка зі сторін контракту
- c. сторона контракту, що володіє меншою інформацією про контракт
- d. виконавець

7. Що таке мережа?

- a. широкий спектр контрактних відносин
- b. тип змішаної діяльності, що передбачає довготривалу кооперацію різних учасників
- c. гібрид фірми і ринку
- d. форма економічних зв'язків

8. Який варіант правильно відображає поняття держава з погляду інституційної економіки?

- a. форма обмеження прав громадян за допомогою важелів примусу
- b. форма державної влади, яка об'єднує одночасно і територію країни, і сукупність ресурсів цієї території і населення - сукупність громадян країни
- c. держава - це механізм привласнення сукупного доходу суб'єктів ринку за допомогою податків
- d. держава - це форма влади меншості над більшістю, механізм тиску на парламент країни

9. Стан, за якого при заданому співвідношенні сил гравців і даному наборі контрактних відносин, що утворюють економічний обмін, жоден з гравців не вважає для себе вигідним витратити ресурси на реструктуризацію угод, називається:

- a. інституційною метаконкуренцією
- b. інституційним ринком
- c. інституційною рівновагою
- d. інституційною пасткою

10. Імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі, відносять до:

- a. ендогенних інституційних змін
- b. дискретних інституційних змін
- c. екзогенних інституційних змін
- d. інкрементних інституційних змін

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 8

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційні угоди неформальної економіки.
2. Кількісна оцінка трансакційних витрат.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Специфікація прав власності – це:

- a. визначення об'єкта права, суб'єкта права, прав, якими володіє даний суб'єкт, а також механізмів забезпечення дотримання цих прав
- b. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- c. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу
- d. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди

2. Що виступає критерієм ефективності інститутів:

- a. величина отриманого прибутку
- b. величина економії масштабу виробництва
- c. величина національного доходу
- d. величина досягнутої мінімізації витрат

3. Трансакція управління – це:

- a. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди
- b. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- c. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження
- d. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу

4. До трансакційних витрат не належать:

- a. витрати пошуку інформації
- b. витрати захисту прав власності
- c. витрати обслуговування верстатів і устаткування
- d. витрати опортуністичної поведінки

5. Хто з учених запропонував модель «держави-стаціонарного бандита»:

- a. Елі Хекшер і Бертил Олін
- b. Лайман Портер і Едвард Лоулер
- c. Мансур Олсон і Мартін Макгір
- d. Рональд Коуз і Джордж Стіглер

6. Основна відмінність між ex ante та ex post трансакційними витратами полягає у наступому:

- a. їх відмінність зникає у разі відносницької контрактації
- b. їх відмінність пов'язана лише з типом угоди, що укладається
- c. їх відмінність має лише кількісний характер
- d. їх відмінність пов'язана з часом їх здійснення щодо укладення контракту

7. Під інститутами в неоінституційній теорії розуміються:

- a. результат процесів, що відбувалися в минулому
- b. розроблені людьми обмеження
- c. вищі навчальні заклади
- d. «правила гри» в суспільстві

8. Ситуація, коли держава не в змозі забезпечити ефективний розподіл і використання суспільних ресурсів, називається:

- a. «провалом» держави
- b. розмиванням прав власності
- c. бюрократичною поведінкою
- d. дифузією прав власності

9. Держава, у якій гарантується сприяння реалізації складного обміну, як інструменту соціального договору громадян з урядом, - це:

- a. контрактна держава
- b. авторитарна держава
- c. демократична держава
- d. експлуататорська держава

10. Що таке ринкова координація?

- a. координація діяльності індивіда за допомогою попиту на товари
- b. координація діяльності індивіда в основному за допомогою ціни
- c. координація діяльності індивіда за допомогою конкуренції
- d. координація діяльності індивіда за допомогою пропозиції товарів

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 9

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Кількісне визначення рівня неформальної економіки.
2. Контрактна теорія фірми

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Право виключення інших в режимі вільного доступу до ресурсів належить:

- a. групі індивідів
- b. індивіду
- c. членам «державної» організації
- d. нікому не належить

2. Що являє собою акт економічного обміну згідно неоінституційного підходу:

- a. обмін корисностями
- b. обмін рідкісних благ
- c. обмін пучками прав власності
- d. обмін продуктами праці

3. Контракт – це:

- a. примус щодо дотримання правил одним економічним суб'єктом на вимогу іншого
- b. добровільно укладена між сторонами угода, яка визначає їх взаємні права, зобов'язання і механізми їх дотримання
- c. угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції між ними
- d. сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

4. Яка теорія походження держави використовується інституційною теорією?

- a. теорія суспільного договору
- b. теологічна теорія
- c. класова теорія
- d. теорія насильства

5. Інституційна зміна – це:

- a. процес допущення помилок при дотриманні правил і традицій

b. процеси, які супроводжуються невиконанням своїх зобов'язань перед законом

c. процес зміни одного або декількох компонентів інституту

d. процес допущення неточностей при дотриманні правил і традицій;

6. До трансакційних витрат відносяться:

a. витрати, пов'язані з поточною виробничою діяльністю

b. витрати по укладенню контракту

c. витрати, пов'язані виплатою відсотків за фінансовими зобов'язаннями фірми

d. вкладення в основний капітал фірми

7. Трансакція угоди – це:

a. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу

b. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження

c. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди

d. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою

8. Поведінка, орієнтована тільки на власну вигоду, пов'язану з обманом і хитрістю, називається:

a. оптимальною

b. раціональною

c. економічною

d. опортуністичною

9. Джон Коммонс запропонував таку класифікацію трансакційних витрат:

a. ex ante та ex post

b. виокремлення, інформаційні, масштабу

c. поведінки, пошуку інформації, виявлення резервних позицій

d. угоди, управління, раціонування

10. Модель держави, в якій відсутні перешкоди опортуністичної поведінки громадян і уряду, називається:

a. демократично-правовою моделлю

b. «експлуаторською» моделлю

c. змішаної моделлю

d. «контрактною» моделлю

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 10

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційне забезпечення національної моделі державного регулювання економіки України.
2. Методологічні принципи інституційної економіки

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Що не характерно для міжорганізаційних мереж?

- a. залежність учасників мережі
- b. добровільність
- c. наявність декількох лідерів
- d. єдина мета

2. Засновником інституційної економічної теорії традиційно вважається:

- a. Т. Веблен
- b. Р. Коуз
- c. Д. Норт
- d. О. Вільямсон

3. Дискретні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку
- c. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- d. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш

4. До найбільш відомих представників неоінституціоналізму відносяться:

- a. Олівер Вільямсон
- b. Джон Коммонс
- c. Джон Кеннет Гелбрейт
- d. Фрідріх фон Хайек

5. Як називається правило, що має зовнішній механізм примусу до його виконання?

- a. санкція
- b. інституційна угода
- c. інститут

d. інституційне середовище

6. Норми, що визначають структуру взаємовідносин між індивідами і державою та ієрархію державних організацій, називають

- a. конституційними правилами
- b. неформальними правилами
- c. надконституційними правилами
- d. соціальним контрактом

7. У чому полягає підхід континентальної системи права до поняття права власності:

- a. полягає в здатності набувати ці права і розпоряджатися ними на свій розсуд
- b. полягає в правоздатності та дієздатності
- c. право власності є необмеженим і неподільним
- d. допускає роздроблення на часткові правомочності окремих осіб

8. Контракт, що не потребує втручання третіх сторін щодо виконання домовленостей між сторонами, називається:

- a. симетричним контрактом
- b. стандартним контрактом
- c. контрактом, що самовиконується
- d. класичним контрактом

9. Що таке координаційні механізми?

- a. зв'язок між господарюючими суб'єктами
- b. механізм регулювання процесів укладення та застосування контрактів, що забезпечують надійність обмінів
- c. сукупність контрактів, що забезпечують надійність контракту
- d. зв'язок між суб'єктами-учасниками обміну

10. Контракт, який ґрунтується на універсальних нормах переважно юридичного характеру, чітко фіксує умови угоди та санкції у разі їх невиконання, називається:

- a. неокласичним контрактом
- b. досконалим контрактом
- c. класичним контрактом
- d. реляційним контрактом

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**
Кафедра економічної теорії та прикладної економіки
*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 11

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційні «провали» ринку.
2. Об'єкт та предмет інституційної економіки як науки.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Які трансакційні витрати можуть бути знижені за допомогою використання типових договорів?

- a. витрати опортуністичної поведінки
- b. витрати укладання контрактів
- c. витрати пошуку інформації
- d. витрати захисту прав власності

2. У чому полягає підхід англосаксонської правової системи до поняття права власності?

- a. полягає в здатності набувати ці права і розпоряджатися ними на свій розсуд
- b. право власності є необмеженим і неподільним
- c. допускає роздроблення на часткові правомочності окремих осіб
- d. полягає в правоздатності та дієздатності

3. Екзогенні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- c. трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм
- d. імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі

4. Вкажіть зановника соціально-правового напрямку інституціоналізму:

- a. Дж. Коммонс
- b. Т. Веблен
- c. П. Самуелсон
- d. У. Мітчел

5. Режим державної власності - це:

- a. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу

- b. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання
- c. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід
- d. становище, при якому винятковими правами володіє група індивідів

6. Вкажіть ознаку неформальних інститутів:

- a. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання
- b. в ролі гаранта правила може виступити будь-який індивід, який вважає за необхідне дотримання правила
- c. примус до дотримання правила, спеціалізовану діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)
- d. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

7. Як трактується неповнота специфікації прав власності?

- a. розмивання права власності
- b. розщеплення права власності
- c. диференціація прав власності
- d. абсолютна специфікація прав власності

8. За критерієм рівності інформаційних і переговорних позицій сторін контракти поділяються на:

- a. симетричні та асиметричні
- b. повні і неповні
- c. явні і неявні
- d. формальні і неформальні

9. Який з атрибутів контракту є необов'язковим?

- a. суб'єкт контракту
- b. предмет контракту
- c. державна реєстрація контракту
- d. зміст контракту

10. Право виключення інших в режимі колективної власності належить:

- a. членам «державної» організації
- b. індивіду
- c. групі індивідів
- d. нікому не належить

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 12

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційні механізми виконання контрактів.
2. Правові аспекти економічної ефективності.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

**1. Яка з перерахованих теорій не належить до напрямку
неоінституціоналізму?**

- a. теорія суспільного вибору
- b. теорія прав власності
- c. теорія неповної раціональності
- d. теорія трансакційних витрат

2. Спонтанні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- c. виникнення і розповсюдження нових правил без попереднього задуму таких змін
- d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

**3. До основних концепцій неоінституційної теорії не відноситься наступна
теорія:**

- a. теорія трансакційних витрат
- b. теорія економічних організацій
- c. теорія саморегулювання ринку
- d. теорія прав власності

**4. Яку аналогію проводить американський економіст М. Олсон щодо
експлуататорської держави:**

- a. із чемпіоном велоперегонів
- b. із веселим молочником
- c. із скупим лихварем
- d. із «осілим бандитом»

**5. За критерієм вираження сторонами ступеня готовності до співпраці під
час укладання контракти поділяються на:**

- a. стандартні і нестандартні

- b. явні і неявні
- c. повні і неповні

d. симетричні та асиметричні

6. За критерієм уніфікованості умов контракту для широкого кола потенційних учасників контракти поділяються на:

- a. індивідуальні та колективні
- b. формальні і неформальні
- c. явні і неявні
- d. стандартні і нестандартні

7. Відсутність або недостача в інституційній системі формальних інститутів, здатних підтримувати угоди з найменшими трансакційні витрати, внаслідок ліквідації механізму управління попередньою господарською системою і відсутності нового - це:

- a. інституційний вакуум
- b. інституційна матриця
- c. інституційна пастка
- d. інституційний конфлікт

8. Опортунізм – це:

- a. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- b. здатність справедливо розподіляти економічні блага серед членів суспільства
- c. здатність максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- d. поведінка, спрямована на обман контрагента для збільшення своєї користі

9. Сучасний інституціоналізм:

- a. займається розробкою економічних проблем, не вирішених неокласиками
- b. являє собою сучасний економічний «мейнстрім»
- c. є однорідним напрямом економічної думки
- d. використовує той же методологічний інструментарій, що і неокласична теорія

10. Інституційне середовище - це:

- a. примус до дотримання правила, спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)
- b. це угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції
- c. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини
- d. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 13

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Інституційні основи діяльності держави
2. Поняття трансакції та їх класифікація.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. До сучасних течій інституційної теорії відносяться:

- a. меркантилізм і нова інституційна економіка
- b. марксизм і меркантилізм
- c. маржиналізм і неоінституціоналізм
- d. неоінституціоналізм і нова інституційна економіка

2. Що таке розмивання прав власності?

- a. поділ правочинів власності між декількома суб'єктами
- b. розщеплення прав власності
- c. відсутність прав власності
- d. порушення винятковості прав власності

3. Основними функціями інститутів є:

- a. координаційна і розподільна
- b. координаційна і оптимізаційна
- c. стимулююча і обмежувальна
- d. виробнича і невиробнича

4. Ринок, на якому інститути проходять відбір у ході конкуренції, називається:

- a. інституційним ринком
- b. політичним ринком
- c. ринком правових угод
- d. товарним ринком

5. Як називається довгострокова кооперація незалежних учасників, взаємодія яких відбувається на основі переговорів?

- a. мережа
- b. ієрархія
- c. ринок
- d. контракт

6. До чого може призводити відсутність специфікації прав власності?

- a. до обмеженої раціональності економічних агентів
- b. до виникнення зовнішніх ефектів

с. до розщеплення права власності

д. до раціонального та оптимального використання ресурсів

7. У межах теорії суспільного договору розрізняють такі моделі держави:

а. контрактна та експлуататорська держава

б. ринкова та командна держава

с. правова та деспотична держава

д. демократична та автократична держава

8. Яка теорія походження держави, пов'язана з іменем Дж. Локка?

а. теорія насильства

б. теорія експлуатації

с. контрактна теорія

д. еволюційна теорія

9. Гарантом виконання умов класичного контракту виступає (-ють):

а. держава

б. треті особи

с. контрагенти

д. органи самоврядування

10. Інституційна угода - це:

а. примус до дотримання правила спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)

б. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання

с. ця угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції

д. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 14

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Контрактний процес та його особливості
2. Неформальна економіка та проблеми її специфікації.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Вкажіть ознаку формальних інститутів:

- a. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання
- b. в ролі гаранта правила може виступити будь-який індивід, який вважає за необхідне дотримання правила
- c. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини
- d. примус до дотримання правила, спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)

2. Що з перерахованого не є механізмом координації?

- a. інститут
- b. ринок
- c. ієрархія
- d. мережа

3. За критерієм наявності документального оформлення домовленостей контракти поділяються на:

- a. повні і неповні
- b. симетричні та асиметричні
- c. формальні і неформальні
- d. явні і неявні

4. Провали держави - це:

- a. нездатність держави забезпечити ефективний розподіл та використання ресурсів
- b. нездатність держави забезпечити стабільність економіки
- c. відсутність єдиного погляду на економічну стратегію як результат політичних колізій в суспільстві
- d. неспроможність держави знайти кошти на забезпечення соціальних програм

5. Гарантом при укладанні неокласичного контракту виступає (-ють):

- a. третя сторона

b. місцева адміністрація

c. держава

d. самі учасники договору

6. Як називається в теорії прав власності виключення третіх осіб з вільного доступу до ресурсу?

a. екстерналіями

b. специфікацією права власності

c. інтерналізацією зовнішніх ефектів

d. зовнішніми ефектами

7. Вкажіть засновника емпіричного або кон'юнктурно-статистичного напрямку інституціоналізму:

a. Дж. Коммонс

b. У. Мітчел

c. Т. Веблен

d. П. Самуелсон

8. Як називаються витрати, пов'язані із забезпеченням взаємовигідного обміну?

a. витрати пошуку інформації

b. витрати опортуністичного поведінки

c. витрати виявлення альтернатив

d. витрати вимірювання

9. Що з перерахованого не є суспільним благом?

a. оборона країни

b. фундаментальна наука

c. діяльність телефонної мережі

d. діяльність правоохоронних органів

10. Неоінституціоналізм бере свій початок з робіт наступного представника цього напрямку:

a. Джона Коммонса

b. Рональда Коуза

c. Джона Кеннетта Гелбрейта

d. Уеслі Мітчелла

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 15

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Мережа як інституційний механізм координації господарської діяльності
2. Міжнародні рейтинги оцінки інституційного середовища

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Держава, яка використовує монополію на насильство з метою максимізації власного доходу, називається:

- a. конституційною державою
- b. експлуаторською державою
- c. деспотичною державою
- d. контрактною державою

2. З іменем якого вченого пов'язана контрактна теорія держави?

- a. Денні Дідро
- b. Джон Локк
- c. Томас Гоббс
- d. Шарль Луї Монтеск'є

3. Інкрементні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш
- c. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

4. Як називаються витрати, пов'язані зі зміною правових властивостей благ?

- a. бухгалтерські
- b. трансакційні
- c. альтернативні граничні
- d. виробничі

5. Що з перерахованого не відноситься до витрат специфікації і захисту прав власності?

- a. витрати на протипожежну сигналізацію
- b. витрати на державну реєстрацію земельних ділянок

- c. витрати на утримання правоохоронних органів
- d. витрати на маркетинг

6. Визначте мережу як механізм координації:

- a. структура супідрядності індивідів, взаємодія яких відбувається за допомогою команд.
- b. довгострокова кооперація автономних учасників, взаємодія яких відбувається на основі переговорів;
- c. множина багатьох симетричних обмінів;

7. Хто з учених спробував об'єднати контрактну теорію походження держави з теорією експлуатації?

- a. Армен Алчіан
- b. Уеслі Мітчелл
- c. Гарольд Демсец
- d. Дуглас Норт

8. Трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм, відносять до:

- a. дискретних інституційних змін
- b. ендогенних інституційних змін
- c. екзогенних інституційних змін
- d. кумулятивних інституційних змін

9. Обмежена ефективність (раціональність) – це:

- a. обмеженість можливостей економічних агентів з обробки інформації
- b. справедливий розподіл економічних благ між членами суспільства
- c. властивість максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- d. вплив вчинків однієї особи на добробут інших

10. Що виступає предметом вивчення інституційної економіки:

- a. проблема підтримки макроекономічної рівноваги, ліквідація безробіття та здійснення стабілізаційних заходів, що запобігають різким циклічним коливанням в економіці
- b. проблеми забезпечення стійкого економічного розвитку, підтримки безбитковості і рентабельності господарюючих суб'єктів
- c. механізми та напрямки реалізації економічної політики держави на макрорівні
- d. роль формальних і неформальних інститутів у сфері прийняття рішень і формування економічної політики на мікро- та макрорівні
- e. проблема підвищення ефективності в умовах обмежених ресурсів на мікрорівні

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 16

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Механізм реалізації інституційних змін.
2. Ранній (традиційний) інституціоналізм та його наукові досягнення.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Що являє собою сукупність «правил гри», тобто правила, норми і санкції, що утворюють політичні, соціальні, економічні та юридичні рамки взаємодій між людьми:

- a. інституційна структура суспільства
- b. формальні правила
- c. неформальні правила прав власності
- d. інституційне середовище суспільства

2. Контракт, предметом якого є використання високоспецифічних ресурсів, передбачає довгострокові відносини сторін з цього приводу, називається:

- a. реляційним контрактом
- b. неокласичним контрактом
- c. досконалим контрактом
- d. класичним контрактом

3. Як називається поділ права власності на часткові правомочності?

- a. розщеплення прав власності
- b. розмивання прав власності
- c. специфікація прав власності
- d. формування прав власності

4. Політичний ринок розглядають за аналогією з товарним ринком в теорії

- a. суспільного вибору
- b. трансакційних витрат
- c. монетаризму
- d. маржиналізму

5. Режим вільного доступу – це:

- a. стан, при якому винятковими правами володіє тільки індивід або група індивідів
- b. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання
- c. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу

d. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу

6. Кумулятивні інституційні зміни передбачають:

a. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш

b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін

c. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій

d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

7. Права власності – це:

a. санкціоновані відносини між економічними агентами, що мають відношення до використання обмежених ресурсів

b. обмін, відчуження та привласнення прийнятих прав власності і свобод

c. витрати, що з'являються під час реалізації трансакцій

d. одностороннє обмеження набору можливих дій агентів

8. Що розуміється під специфікацією права власності?

a. дозвіл третім особам права доступу до ресурсу

b. обмеження третіх осіб в праві доступу до ресурсу

c. визначення порядку доступу третіх осіб до ресурсу

d. виключення третіх осіб з вільного доступу до ресурсу

9. Режим приватної власності - це:

a. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання

b. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід

c. становище, при якому винятковими правами володіє тільки один індивід

d. становище, при якому винятковими правами володіє група індивідів

10. Цілеспрямовані інституційні зміни передбачають:

a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій

b. виникнення і розповсюдження нових правил без попереднього задуму таких змін

c. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш

d. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 17

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Модель «економічної людини» в інституційній економіці.
2. Особливості інституційної трансформації національної економіки України.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Трансакційні витрати – це:

- a. обмін, відчуження та привласнення щиро прийнятих прав власності і свобод
- b. одностороннє обмеження набору можливих дій агентів
- c. витрати, що з'являються під час реалізації трансакцій
- d. санкціоновані відносини між економічними агентами, що мають відношення до використання обмежених ресурсів

2. Що не відноситься до трансакційних витрат?

- a. витрати укладання контрактів
- b. витрати на пошук інформації
- c. витрати на інвестиції
- d. витрати захисту прав власності

3. Метод інституціоналізму ґрунтується:

- a. на вивченні ощадливості як найкращого способу економічної поведінки
- b. на вивченні людей, інститутів управління і права, суспільства
- c. на вивченні будь-яких соціальних явищ через призму дій
- d. на вивченні економічних явищ в аспекті встановлення взаємозалежностей між економічними величинами

4. Що з себе являє проблема «принципал-агент»?

- a. проблема між економічними агентами
- b. проблема, між учасниками контрактів
- c. агент віддає перевагу не інтересам принципала, а своїм власним.
- d. проблеми партнерів при укладанні контракту

5. При якому режимі власності з'являється надмірне використання ресурсу?

- a. за будь-якого режиму власності
- b. приватному
- c. колективному
- d. державному
- e. вільному доступі до ресурсу

6. Контракт, предметом якого є використання специфічних ресурсів, передбачає тривалі відносини сторін з цього приводу, називається:

- a. досконалим контрактом
- b. неокласичним контрактом
- c. реляційним контрактом
- d. класичним контрактом

7. Коли можна вважати інституційні реформи завершеними відповідно до критеріїв неокласичної теорії?

- a. коли досягнута ефективна система інститутів
- b. коли досягнуті умови повної інформації
- c. коли завершена неформальна інституціоналізація
- d. коли досягнуто обсяг дореформеного ВВП

8. Право виключати інших за режиму приватної власності належить:

- a. нікому не належить
- b. групі індивідів
- c. індивіду
- d. членам «державної» організації

9. Розмір фірми в інституційній економіці визначається:

- a. співвідношенням виробничої і трансакційної складових у витратах на виробництво;
- b. співвідношенням граничних витрат щодо організації трансакцій на ринку і всередині фірми;
- c. бажаннями і фінансовими можливостями її власника;
- d. співвідношенням експериментальних і інспекційних товарів в асортименті фірми;

10. Державні гарантії проти опортуністичного використання сторонами контракту здійснюються за допомогою:

- a. правоохоронної діяльності
- b. каналів обміну інформацією
- c. виробництва суспільних благ
- d. розробки стандартів мір і ваг

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 18

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Наукові школи неоінституційної економіки та їх загальна характеристика.
2. Поняття економічної організації та її ознаки.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін відносять до:

- a. цілеспрямованих інституційних змін
- b. кумулятивних інституційних змін
- c. спонтанних інституційних змін
- d. інкрементних інституційних змін

2. У чому полягає інституційний зміст ринку?

- a. це множина симетричних виборчих обмінів, пропорції яких регулюються ціновими механізмами
- b. це простір купівлі-продажу різноманітних благ та ресурсів
- c. це механізм регулювання економіки
- d. це первинна ланка, яка забезпечує симетричність обміну

3. Інститут передбачає:

- a. умисне розповсюдження неправдивої інформації
- b. справедливий розподіл економічних благ серед членів суспільства
- c. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- d. сукупність правил, що мають механізм примусу до їх дотримання

4. Ендогенні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі
- c. трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм
- d. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін

5. Гарантом виконання умов реляційного контракту виступає (-ють):

- a. держава
- b. третя сторона
- c. самі контрагенти

d. місцева адміністрація

6. До найбільш відомих представників «старого» інституціоналізму відноситься:

- a. Дуглас Норт
- b. Рональд Коуз
- c. Торстейн Веблен
- d. Армен Алчіан

7. Нова інституційна економіка критикує:

- a. «жорстке ядро» класичного інституціоналізму
- b. «жорстке ядро» неокласики
- c. «жорстке ядро» історичної школи
- d. тільки «захисну оболонку» неокласичної теорії

8. Право виключення інших в режимі державної власності належить:

- a. індивіду
- b. членам «державної» організації
- c. нікому не належить
- d. групі індивідів

9. Що не відноситься до міжорганізаційних мереж?

- a. фокальні мережі
- b. міжфірмовий стратегічний альянс
- c. віртуальні мережі
- d. державні структури

10. Як називається обмеженість можливостей економічних суб'єктів в отриманні і переробці інформації?

- a. обмежена раціональність
- b. повна раціональність
- c. опортунізм
- d. асиметричність інформації

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**
Кафедра економічної теорії та прикладної економіки
*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 19

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Неокласична економічна теорія та її наукові принципи.
2. Системи та режими використання прав власності.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. На основі чого відбувається взаємодія індивідів в ієрархіях?

- a. на основі довгострокових контрактних відносин
- b. на основі механізму цін
- c. на основі команд
- d. на основі переговорів

2. Який варіант правильно відображає типи механізмів інституційних змін?

- a. механізми виникнення та відмирання інститутів
- b. механізми поширення та імпорту нових інститутів
- c. політичні та соціальні механізми створення інститутів
- d. механізми виникнення та поширення інституційних змін

3. Режим власності - це:

- a. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору його використання і способу отримання доходів від його використання
- b. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу
- c. становище, при якому винятковими правами володіє тільки один індивід
- d. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід

4. Методологічний індивідуалізм - це:

- a. обмеженість можливостей економічних агентів з переробки інформації
- b. режим власності, при якому винятковими правами володіє група людей
- c. моделі поведінки, за порушення яких накладаються санкції
- d. прийом, який говорить про те, що всі аналізовані речі складаються під дією індивідів

5. Що вивчає інституціональна економіка?

- a. шляхи розвитку національної економіки
- b. сферу вищої освіти
- c. правила економічної поведінки

d. міжнародні економічні зв'язки

e. витрати виробництва

6. Прагнення отримати економічну ренту за допомогою політичних процесів називають пошуком...:

a. диференціальної ренти

b. монопольного прибутку

c. політичної ренти

d. квазіренти

7. При характеристиці контрактів виділяють такі їх властивості, як: повнота, формалізованість та:

a. специфічність

b. строковість

c. імпліцитність

d. ризик

8. Якщо гарантом правила може бути будь-який індивід, то цей інститут називається:

a. раціональним

b. неформальним

c. формальним

d. нераціональним

9. Трансакційні витрати - це:

a. витрати на закупівлю сировини і матеріалів

b. витрати, які безпосередньо пов'язані з виробництвом товарів і послуг

c. витрати, які пов'язані з укладанням контрактів

d. витрати на виплату заробітної плати, ренти, процентів

10. Хто з перелічених вчених не є представником I етапу розвитку інституціоналізму?

a. Р Коуз

b. У. Мітчелл

c. Т. Веблен

d. Б. Кларк

e. Дж. Коммонс

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 20

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Неокласична теорія фірми.
2. Трансакційні витрати та їх класифікація.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Значна стійкість неформальних норм визначається:

- a. судовою практикою
- b. законодавством
- c. штучним встановленням «зверху»
- d. тривалістю їх еволюції

2. Інституційна економіка вивчає:

- a. механізми та напрями реалізації економічної політики держави на макrorівні
- b. людську поведінку з точки зору співвідношення між цілями з обмеженими засобами, що мають різне застосування
- c. проблеми підвищення ефективності в умовах обмежених ресурсів на мікрорівні
- d. проблеми забезпечення сталого економічного розвитку
- e. як правила гри впливають на прийняття ефективних рішень

3. Трансакція застосування раціону – це:

- a. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди
- b. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження
- c. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- d. відношення, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу

4. У якому із варіантів відповідей зазначено предмет вивчення неінституціоналізму?

- a. наука, що вивчає економічну поведінку через призму стереотипів соціальних агентів
- b. наука про пошуки ефективної форми організації суспільного господарства
- c. наука, що здійснює економічний аналіз ролі інститутів і їх вплив на господарство на основі принципів раціональності та методологічного індивідуалізму

d. наука про систему об'єктивних економічних відносин між класами людей, що складаються в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ

5. Прихильники інституціоналізму пов'язують поведінку влади як «осілого бандита» з наступною моделлю держави:

- a. експлуаторської держави
- b. соціальної держави
- c. контрактної держави
- d. авторитарної держави

6. Агент в теорії агентства - це:

- a. виконавець
- b. замовник
- c. сторона контракту, що володіє меншою інформацією про контракт
- d. кожен індивід на ринку

7. Яка теорія, що пояснює існування держави, пов'язана з іменем Т. Гоббса?

- a. теорія насильства
- b. теорія експлуатації
- c. еволюційна теорія
- d. контрактна теорія

8. До основних концепцій неінституціоналізму не відноситься наступна теорія:

- a. теорія суспільного вибору
- b. теорія економіки угод
- c. теорія міжгалузевого балансу
- d. теорія нової економічної історії

9. Неінституційні концепції у своїх дослідженнях модифікують:

- a. «жорстке ядро» марксизму
- b. «захисну оболонку неокласики»
- c. «захисну оболонку» кейнсіанської теорії
- d. «жорстке ядро» неокласики

10. Виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін відносять до:

- a. цілеспрямованих інституційних змін
- b. екзогенних інституційних змін
- c. спонтанних інституційних змін
- d. дискретних інституційних змін

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 21

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Організаційні типи фірм та їх характеристика.
2. Теорії походження та еволюції систем прав власності.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Коли інституційні реформи, які передбачають створення нової економічної системи, вважаються завершеними?

- a. коли механізми примусу неефективні
- b. коли дотримуються формальні правила гри
- c. коли сформовані нові економічні інститути
- d. коли задана інерційність розвитку інституційної системи

2. Траєкторія інституційних змін - це:

- a. момент переходу кількісних змін у якісні в розвитку певного інституту
- b. метод аналізу змін, яких зазнає певний інститут
- c. сукупність корінних змін, яких зазнає певний базовий інститут
- d. послідовність змін, яких зазнає певний базовий інститут

3. Вкажіть засновника соціально-психологічного напрямку інституціоналізму:

- a. Т. Веблен
- b. Дж. Коммонс
- c. У. Мітчел
- d. П. Самуелсон

4. Основна функція держави, з інституційної точки зору, - це

- a. створення культурного простору
- b. зовнішньополітична діяльність
- c. участь в ринковому обміні
- d. специфікація і захист прав власності

5. Основною функцією держави, з інституційної точки зору, є

- a. розробка стандарту мір і ваг
- b. специфікація і захист прав власності
- c. виробництво суспільних благ
- d. створення каналів фізичного обміну товарів і послуг

6. Політичний механізм прийняття макроекономічних рішень вивчає теорія

- a. суспільного вибору

- b. організаційних структур
- c. прав власності
- d. трансакційних витрат

7. За критерієм однозначного визначення прав та обов'язків сторін за усіх можливих змін контракти поділяються на:

- a. стандартні і нестандартні
- b. формальні і неформальні
- c. повні і неповні
- d. явні і неявні

8. З іменем якого вченого пов'язана теорія експлуатації походження держави?

- a. Денні Дідро
- b. Томас Гоббс
- c. Джон Локк
- d. Франсуа Марі Аруе Вольтер

9. Який з варіантів правильно відображає поняття «ефект блокування»?

- a. це створення перешкод стосовно змін правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- b. це байдужість до зміни правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- c. це створення умов для зміни правил організаціями, які мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил
- d. це повне усунення перешкод для зміни правил організаціями, які не мають розподільчу вигоду від застосування діючих правил

10. Витрати опортуністичної поведінки є наслідком:

- a. незнанням однієї зі сторін існуючого законодавства
- b. недобросовісної поведінки однієї зі сторін
- c. витрат пошуку інформації
- d. ненавмисних дій однієї зі сторін

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 22

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Основні принципи економічної теорії контрактів.
2. Теорія бюрократії.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Принципал в теорії агентства - це:

- a. замовник
- b. будь-яка зі сторін контракту
- c. сторона контракту, що володіє меншою інформацією про контракт
- d. виконавець

2. Що таке мережа?

- a. широкий спектр контрактних відносин
- b. тип змішаної діяльності, що передбачає довготривалу кооперацію різних учасників
- c. гібрид фірми і ринку
- d. форма економічних зв'язків

3. Який варіант правильно відображає поняття держава з погляду інституційної економіки?

- a. форма обмеження прав громадян за допомогою важелів примусу
- b. форма державної влади, яка об'єднує одночасно і територію країни, і сукупність ресурсів цієї території і населення - сукупність громадян країни
- c. держава - це механізм привласнення сукупного доходу суб'єктів ринку за допомогою податків
- d. держава - це форма влади меншості над більшістю, механізм тиску на парламент країни

4. Стан, за якого при заданому співвідношенні сил гравців і даному наборі контрактних відносин, що утворюють економічний обмін, жоден з гравців не вважає для себе вигідним витратити ресурси на реструктуризацію угод, називається:

- a. інституційною метаконкуренцією
- b. інституційним ринком
- c. інституційною рівновагою
- d. інституційною пасткою

5. Імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі, відносять до:

- a. ендогенних інституційних змін

- b. дискретних інституційних змін
- c. екзогенних інституційних змін
- d. інкрементних інституційних змін

6. Специфікація прав власності – це:

- a. визначення об'єкта права, суб'єкта права, прав, якими володіє даний суб'єкт, а також механізмів забезпечення дотримання цих прав
- b. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- c. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу
- d. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди

7. Що виступає критерієм ефективності інститутів:

- a. величина отриманого прибутку
- b. величина економії масштабу виробництва
- c. величина національного доходу
- d. величина досягнутої мінімізації витрат

8. Трансакція управління – це:

- a. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди
- b. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою
- c. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження
- d. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу

9. До трансакційних витрат не належать:

- a. витрати пошуку інформації
- b. витрати захисту прав власності
- c. витрати обслуговування верстатів і устаткування
- d. витрати опортуністичної поведінки

10. Хто з учених запропонував модель «держави-стаціонарного бандита»:

- a. Елі Хекшер і Бертил Олін
- b. Лайман Портер і Едвард Лоулер
- c. Мансур Олсон і Мартін Макгір
- d. Рональд Коуз і Джордж Стіглер

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 23

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Проблеми розвитку інституційного середовища підприємницької діяльності в Україні.
2. Теорія ігор та її застосування в інституційній економіці.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Основна відмінність між ex ante та ex post трансакційними витратами полягає у наступому:

- a. їх відмінність зникає у разі відносницької контрактації
- b. їх відмінність пов'язана лише з типом угоди, що укладається
- c. їх відмінність має лише кількісний характер
- d. їх відмінність пов'язана з часом їх здійснення щодо укладення контракту

2. Під інститутами в неоінституційній теорії розуміються:

- a. результат процесів, що відбувалися в минулому
- b. розроблені людьми обмеження
- c. вищі навчальні заклади
- d. «правила гри» в суспільстві

3. Ситуація, коли держава не в змозі забезпечити ефективний розподіл і використання суспільних ресурсів, називається:

- a. «провалом» держави
- b. розмиванням прав власності
- c. бюрократичною поведінкою
- d. дифузиею прав власності

4. Держава, у якій гарантується сприяння реалізації складного обміну, як інструменту соціального договору громадян з урядом, - це:

- a. контрактна держава
- b. автократична держава
- c. демократична держава
- d. експлуаторська держава

5. Що таке ринкова координація?

- a. координація діяльності індивіда за допомогою попиту на товари
- b. координація діяльності індивіда в основному за допомогою ціни
- c. координація діяльності індивіда за допомогою конкуренції
- d. координація діяльності індивіда за допомогою пропозиції товарів

6. Що не характерно для міжорганізаційних мереж?

- a. залежність учасників мережі
- b. добровільність
- c. наявність декількох лідерів
- d. єдина мета

7. Засновником інституційної економічної теорії традиційно вважається:

- a. Т. Веблен
- b. Р. Коуз
- c. Д. Норт
- d. О. Вільямсон

8. Дискретні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку
- c. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- d. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний виграш

9. До найбільш відомих представників неоінституціоналізму відносяться:

- a. Олівер Вільямсон
- b. Джон Коммонс
- c. Джон Кеннет Гелбрейт
- d. Фрідріх фон Хайек

10. Як називається правило, що має зовнішній механізм примусу до його виконання?

- a. санкція
- b. інституційна угода
- c. інститут
- d. інституційне середовище

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 24

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Проблеми розвитку національної моделі інституційного середовища України.
2. Традиційна інституційна теорія та її еволюція.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Неокласична теорія при аналізі економічних явищ:

- a. абстрагується від існування трансакційних витрат
- b. використовує модель ірраціонального вибору
- c. не враховує виробничі витрати
- d. враховує трансакційні витрати

2. Інституційна інерція - це:

- a. рушійна сила попереднього розвитку інституційної структури
- b. ступінь економічного втручання держави в інституційне середовище
- c. залежність від траєкторії попереднього розвитку інституційної системи
- d. критерій періодичності попереднього розвитку інститутів

3. Для якого типу фірм характерно зосередження всіх правомочностей центрального агента в одних руках?

- a. кооперативи
- b. приватнопідприємницькі фірми
- c. партнерства
- d. державні фірми

4. Неєфективний розподіл прав власності характерний для:

- a. соціальної держави
- b. контрактної держави
- c. експлуататорської держави
- d. авторитарної держави

5. Невизначеність – це:

- a. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- b. властивість максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- c. справедливий розподіл економічних благ між членами суспільства невеликої поправки в плані дій
- d. стан зовнішньої і внутрішньої по відношенню до індивіда середовища, які обумовлюють обмеженими можливостями індивіда з отримання та використання її при розробці і реалізації рішень

6. Норми, що визначають структуру взаємовідносин між індивідами і державою та ієрархію державних організацій, називають

- a. конституційними правилами
- b. неформальними правилами
- c. надконституційними правилами
- d. соціальним контрактом

7. У чому полягає підхід континентальної системи права до поняття права власності:

- a. полягає в здатності набувати ці права і розпоряджатися ними на свій розсуд
- b. полягає в правоздатності та дієздатності
- c. право власності є необмеженим і неподільним
- d. допускає роздроблення на часткові правомочності окремих осіб

8. Контракт, що не потребує втручання третіх сторін щодо виконання домовленостей між сторонами, називається:

- a. симетричним контрактом
- b. стандартним контрактом
- c. контрактом, що самовиконується
- d. класичним контрактом

9. Що таке координаційні механізми?

- a. зв'язок між господарюючими суб'єктами
- b. механізм регулювання процесів укладення та застосування контрактів, що забезпечують надійність обмінів
- c. сукупність контрактів, що забезпечують надійність контракту
- d. зв'язок між суб'єктами-учасниками обміну

10. Контракт, який ґрунтується на універсальних нормах переважно юридичного характеру, чітко фіксує умови угоди та санкції у разі їх невиконання, називається:

- a. неокласичним контрактом
- b. досконалим контрактом
- c. класичним контрактом
- d. реляційним контрактом

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 25

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Ринок як інституційний механізм координації господарської діяльності
2. Типологія контрактів, їх структура і властивості.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Вкажіть ознаку неформальних інститутів:

- a. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання
- b. в ролі гаранта правила може виступити будь-який індивід, який вважає за необхідне дотримання правила
- c. примус до дотримання правила, спеціалізовану діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)
- d. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

2. Як трактується неповнота специфікації прав власності?

- a. розмивання права власності
- b. розщеплення права власності
- c. диференціація прав власності
- d. абсолютна специфікація прав власності

3. За критерієм рівності інформаційних і переговорних позицій сторін контракти поділяються на:

- a. симетричні та асиметричні
- b. повні і неповні
- c. явні і неявні
- d. формальні і неформальні

4. Який з атрибутів контракту є необов'язковим?

- a. суб'єкт контракту
- b. предмет контракту
- c. державна реєстрація контракту
- d. зміст контракту

5. Право виключення інших в режимі колективної власності належить:

- a. членам «державної» організації
- b. індивіду
- c. групі індивідів

d. нікому не належить

6. Яка з перерахованих теорій не належить до напрямку неінституціоналізму?

- a. теорія суспільного вибору
- b. теорія прав власності
- c. теорія неповної раціональності
- d. теорія трансакційних витрат

7. Спонтанні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- c. виникнення і розповсюдження нових правил без попереднього задуму таких змін
- d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

8. До основних концепцій неінституційної теорії не відноситься наступна теорія:

- a. теорія трансакційних витрат
- b. теорія економічних організацій
- c. теорія саморегулювання ринку
- d. теорія прав власності

9. Яку аналогію проводить американський економіст М. Олсон щодо експлуататорської держави:

- a. із чемпіоном велоперегонів
- b. із веселим молочником
- c. із скупим лихварем
- d. із «осілим бандитом»

10. За критерієм вираження сторонами ступеня готовності до співпраці під час укладання контракти поділяються на:

- a. стандартні і нестандартні
- b. явні і неявні
- c. повні і неповні
- d. симетричні та асиметричні

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 26

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Специфікація і забезпечення прав власності.
2. Теорема Коуза та її практичне значення.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. За критерієм уніфікованості умов контракту для широкого кола потенційних учасників контракти поділяються на:

- a. індивідуальні та колективні
- b. формальні і неформальні
- c. явні і неявні
- d. стандартні і нестандартні

2. Відсутність або недостача в інституційній системі формальних інститутів, здатних підтримувати угоди з найменшими трансакційні витрати, внаслідок ліквідації механізму управління попередньою господарською системою і відсутності нового - це:

- a. інституційний вакуум
- b. інституційна матриця
- c. інституційна пастка
- d. інституційний конфлікт

3. Опортунізм – це:

- a. вплив вчинків однієї особи на добробут інших
- b. здатність справедливо розподіляти економічні блага серед членів суспільства
- c. здатність максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- d. поведінка, спрямована на обман контрагента для збільшення своєї користі

4. Сучасний інституціоналізм:

- a. займається розробкою економічних проблем, не вирішених неокласиками
- b. являє собою сучасний економічний «мейнстрім»
- c. є однорідним напрямом економічної думки
- d. використовує той же методологічний інструментарій, що і неокласична теорія

5. Інституційне середовище - це:

- a. примус до дотримання правила, спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)
- b. це угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції

с. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

d. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання

6. До сучасних течій інституційної теорії відносяться:

a. меркантилізм і нова інституційна економіка

b. марксизм і меркантилізм

с. маржиналізм і неоінституціоналізм

d. неоінституціоналізм і нова інституційна економіка

7. Що таке розмивання прав власності?

a. поділ правочинів власності між декількома суб'єктами

b. розщеплення прав власності

с. відсутність прав власності

d. порушення винятковості прав власності

8. Основними функціями інститутів є:

a. координаційна і розподільна

b. координаційна і оптимізаційна

с. стимулююча і обмежувальна

d. виробнича і невиробнича

9. Ринок, на якому інститути проходять відбір у ході конкуренції, називається:

a. інституційним ринком

b. політичним ринком

с. ринком правових угод

d. товарним ринком

10. Як називається довгострокова кооперація незалежних учасників, взаємодія яких відбувається на основі переговорів?

a. мережа

b. ієрархія

с. ринок

d. контракт

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 27

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Типологія інститутів та інституційна структура суспільства.
2. Шляхи зниження тіньового сектора економіки України

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Які трансакційні витрати можуть бути знижені за допомогою використання типових договорів?

- a. витрати опортуністичної поведінки
- b. витрати укладання контрактів
- c. витрати пошуку інформації
- d. витрати захисту прав власності

2. У чому полягає підхід англосаксонської правової системи до поняття права власності?

- a. полягає в здатності набувати ці права і розпоряджатися ними на свій розсуд
- b. право власності є необмеженим і неподільним
- c. допускає роздроблення на часткові правомочності окремих осіб
- d. полягає в правоздатності та дієздатності

3. Екзогенні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- c. трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм
- d. імпорт, трансплантацію або проектування нових правил, які раніше не існували у даній інституційній структурі

4. Вкажіть зановника соціально-правового напрямку інституціоналізму:

- a. Дж. Коммонс
- b. Т. Веблен
- c. П. Самуелсон
- d. У. Мітчел

5. Режим державної власності - це:

- a. це такий режим, при якому кожен з індивідів не має повноважень по відношенню до даного ресурсу

b. сукупність правил, що визначають умови доступу до тих чи інших ресурсів, вибору використання його і способу отримання доходів від його використання
c. при такому режимі члени "державної" організації мають право усувати інших від використання ресурсу, приймати регламентоване рішення по використанню ресурсу, але не мають право на дохід

d. становище, при якому винятковими правами володіє група індивідів

6. До чого може призводити відсутність специфікації прав власності?

a. до обмеженої раціональності економічних агентів

b. до виникнення зовнішніх ефектів

c. до розщеплення права власності

d. до раціонального та оптимального використання ресурсів

7. У межах теорії суспільного договору розрізняють такі моделі держави:

a. контрактна та експлуаторська держава

b. ринкова та командна держава

c. правова та деспотична держава

d. демократична та автократична держава

8. Яка теорія походження держави, пов'язана з іменем Дж. Локка?

a. теорія насильства

b. теорія експлуатації

c. контрактна теорія

d. еволюційна теорія

9. Гарантом виконання умов класичного контракту виступає (-ють):

a. держава

b. треті особи

c. контрагенти

d. органи самоврядування

10. Інституційна угода - це:

a. примус до дотримання правила спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)

b. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання

c. ця угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції

d. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 28

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Теорії походження держави в інституційній економіці
2. Трансакційний сектор економіки та його структура.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Як називається в теорії прав власності виключення третіх осіб з вільного доступу до ресурсу?

- a. екстерналіями
- b. специфікацією права власності
- c. інтерналізацією зовнішніх ефектів
- d. зовнішніми ефектами

2. Вкажіть засновника емпіричного або кон'юнктурно-статистичного напрямку інституціоналізму:

- a. Дж. Коммонс
- b. У. Мітчел
- c. Т. Веблен
- d. П. Самуелсон

3. Як називаються витрати, пов'язані із забезпеченням взаємовигідного обміну?

- a. витрати пошуку інформації
- b. витрати опортуністичного поведінки
- c. витрати виявлення альтернатив
- d. витрати вимірювання

4. Що з перерахованого не є суспільним благом?

- a. оборона країни
- b. фундаментальна наука
- c. діяльність телефонної мережі
- d. діяльність правоохоронних органів

5. Неоінституціоналізм бере свій початок з робіт наступного представника цього напрямку:

- a. Джона Коммонса
- b. Рональда Коуза
- c. Джона Кеннетта Гелбрейта
- d. Уеслі Мітчелла

6. Держава, яка використовує монополію на насильство з метою максимізації власного доходу, називається:

- a. конституційною державою
- b. експлуаторською державою
- c. деспотичною державою
- d. контрактною державою

7. З іменем якого вченого пов'язана контрактна теорія держави?

- a. Денні Дідро
- b. Джон Локк
- c. Томас Гоббс
- d. Шарль Луї Монтеск'є

8. Інкрементні інституційні зміни передбачають:

- a. радикальні зміни у формальних правилах, які зазвичай відбуваються у результаті завоювань або революцій
- b. перегляд учасниками обміну контрактних відносин, щоб одержати деякий потенційний вииграш
- c. виникнення і розповсюдження нових правил у відповідності з попереднім планом інституційних змін
- d. зрушення у системі другорядних правил і поступову зміну правил вищого порядку

9. Як називаються витрати, пов'язані зі зміною правових властивостей благ?

- a. бухгалтерські
- b. трансакційні
- c. альтернативні граничні
- d. виробничі

10. Що з перерахованого не відноситься до витрат специфікації і захисту прав власності?

- a. витрати на протипожежну сигналізацію
- b. витрати на державну реєстрацію земельних ділянок
- c. витрати на утримання правоохоронних органів
- d. витрати на маркетинг

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 29

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Фірма як ієрархічна організація.
2. Теорія суспільного вибору, її значення і обмеженість.

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Визначте мережу як механізм координації:

- a. структура супідрядності індивідів, взаємодія яких відбувається за допомогою команд.
- b. довгострокова кооперація автономних учасників, взаємодія яких відбувається на основі переговорів;
- c. множина багатьох симетричних обмінів;

2. Хто з учених спробував об'єднати контрактну теорію походження держави з теорією експлуатації?

- a. Армен Алчіан
- b. Уеслі Мітчелл
- c. Гарольд Демсец
- d. Дуглас Норт

3. Трансформацію інституційної структури, яка здійснюється шляхом еволюційної зміни існуючих правил і норм, відносять до:

- a. дискретних інституційних змін
- b. ендогенних інституційних змін
- c. екзогенних інституційних змін
- d. кумулятивних інституційних змін

4. Обмежена ефективність (раціональність) – це:

- a. обмеженість можливостей економічних агентів з обробки інформації
- b. справедливий розподіл економічних благ між членами суспільства
- c. властивість максимально скористатися обмеженими ресурсами, які є в розпорядженні суспільства
- d. вплив вчинків однієї особи на добробут інших

5. Що виступає предметом вивчення інституційної економіки:

- a. проблема підтримки макроекономічної рівноваги, ліквідація безробіття та здійснення стабілізаційних заходів, що запобігають різким циклічним коливанням в економіці
- b. проблеми забезпечення стійкого економічного розвитку, підтримки беззбитковості і рентабельності господарюючих суб'єктів

- с. механізми та напрямки реалізації економічної політики держави на макрорівні
- d. роль формальних і неформальних інститутів у сфері прийняття рішень і формування економічної політики на мікро- та макрорівні
- е. проблема підвищення ефективності в умовах обмежених ресурсів на мікрорівні

6. Право виключення інших в режимі вільного доступу до ресурсів належить:

- a. групі індивідів
- b. індивіду
- с. членам «державної» організації
- d. нікому не належить

7. Що являє собою акт економічного обміну згідно неоінституційного підходу:

- a. обмін корисностями
- b. обмін рідкісних благ
- с. обмін пучками прав власності
- d. обмін продуктами праці

8. Контракт – це:

- a. примус щодо дотримання правил одним економічним суб'єктом на вимогу іншого
- b. добровільно укладена між сторонами угода, яка визначає їх взаємні права, зобов'язання і механізми їх дотримання
- с. угода між індивідами і (або) їх групами, що визначають способи кооперації і конкуренції між ними
- d. сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини

9. Яка теорія походження держави використовується інституційною теорією?

- a. теорія суспільного договору
- b. теологічна теорія
- с. класова теорія
- d. теорія насильства

10. Інституційна зміна – це:

- a. процес допущення помилок при дотриманні правил і традицій
- b. процеси, які супроводжуються невиконанням своїх зобов'язань перед законом
- с. процес зміни одного або декількох компонентів інституту
- d. процес допущення неточностей при дотриманні правил і традицій;

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко
Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра економічної теорії та прикладної економіки

*Комплексна контрольна робота з дисципліни «Інституційна економіка» для
студентів спеціальності 081 «Правознавство»*

ВАРІАНТ 30

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання.

1. Сучасна інституційна теорія та проблема класифікації шкіл інституціоналізму.
2. Фірма як контрактна організація

Завдання 2. Оберіть правильну відповідь у тестових питаннях.

1. Вкажіть ознаку формальних інститутів:

- a. це добровільна угода, яка укладається між сторонами договору, який координує їх діяльність шляхом визначення взаємних прав, зобов'язань і механізмів їх дотримання
- b. в ролі гаранта правила може виступити будь-який індивід, який вважає за необхідне дотримання правила
- c. це сукупність основних соціальних, політичних, правових та економічних правил, що визначають рамки поведінки людини
- d. примус до дотримання правила, спеціалізована діяльність, що реалізується тільки гарантом (або ж стабільною групою індивідів)

2. Що з перерахованого не є механізмом координації?

- a. інститут
- b. ринок
- c. ієрархія
- d. мережа

3. За критерієм наявності документального оформлення домовленостей контракти поділяються на:

- a. повні і неповні
- b. симетричні та асиметричні
- c. формальні і неформальні
- d. явні і неявні

4. Провали держави - це:

- a. нездатність держави забезпечити ефективний розподіл та використання ресурсів
- b. нездатність держави забезпечити стабільність економіки
- c. відсутність єдиного погляду на економічну стратегію як результат політичних колізій в суспільстві
- d. неспроможність держави знайти кошти на забезпечення соціальних програм

5. Гарантом при укладанні неокласичного контракту виступає (-ють):

- a. третя сторона
- b. місцева адміністрація
- c. держава
- d. самі учасники договору

6. До трансакційних витрат відносяться:

- a. витрати, пов'язані з поточною виробничою діяльністю
- b. витрати по укладенню контракту
- c. витрати, пов'язані виплатою відсотків за фінансовими зобов'язаннями фірми
- d. вкладення в основний капітал фірми

7. Трансакція угоди – це:

- a. відносини, що відображають взаємне розуміння можливостей підвищення добробуту за допомогою взаємовпливу
- b. відносини, що складаються з обміну правами власності між обмінюються сторонами на основі добровільного погодження
- c. такий взаємовплив між економічними агентами, при якому право прийняття рішення належить тільки одній стороні, а управління здійснюється за допомогою команди
- d. розподіл повноважень, на які претендують претенденти на права і (або) ресурси, але реалізуються третьою особою

8. Поведінка, орієнтована тільки на власну вигоду, пов'язану з обманом і хитрістю, називається:

- a. оптимальною
- b. раціональною
- c. економічною
- d. опортуністичною

9. Джон Коммонс запропонував таку класифікацію трансакційних витрат:

- a. ex ante та ex post
- b. виокремлення, інформаційні, масштабу
- c. поведінки, пошуку інформації, виявлення резервних позицій
- d. угоди, управління, раціонування

10. Модель держави, в якій відсутні перешкоди опортуністичної поведінки громадян і уряду, називається:

- a. демократично-правовою моделлю
- b. «експлуаторською» моделлю
- c. змішаної моделлю
- d. «контрактною» моделлю

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки «24» березня 2016 р., протокол № 7

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ С.С. Ніколенко

Укладач: доц., к.е.н. _____ Шаповалов В.О.